

VOORWOORD

1914-1918. De Eerste Wereldoorlog. Tien miljoen doden, twintig miljoen gewonden en ontelbare vermisten. Duizenden Vlamingen vluchten en moeten alles achterlaten.

Dat is ook het lot van Karel Balduck en zijn gezin. Hij is in 1914 koster-horlogemaker in het West-Vlaamse Merkem. Op 21 oktober 1914 vlucht Karel Balduck met zijn echtgenote Flavie Louwaege en hun zeven kinderen uit Merkem. Zijn belevenissen beschrijft hij in een schriftje. Hij illustreert zijn oorlogsdagboek met kalligrafie, tekeningen, gedichten, brieven en foto's.

Zijn verhaal is er een van veel verdriet: vluchten uit Merkem, dood van zijn dochter, afscheid van zijn zonen, eenzaamheid, moeizame pogingen om een nieuw leven op te bouwen en de wreedheid van de oorlog. Ook gelukkige momenten krijgen een plaats. Familieleden die zijn gezin steunen, nieuwe vriendschappen, een nieuw huis en het terugvinden van zijn schat, die vier jaar verborgen zat, komen aan bod. Hij vertelt het in zijn eigen woorden, pent het neer in zijn handschrift.

Het oorlogsdagboek van Karel Balduck is niet alleen een familiedocument maar ook een brok boeiende oorlogsgeschiedenis over Merkem en de omliggende gemeenten uit de periode 1914-1918. Zijn verslag over de omstandigheden, feiten en gebeurtenissen uit de oorlogsjaren is boeiend, soms pijnlijk en aangrijpend. Het is een combinatie van werkelijk gebeurde feiten en persoonlijke emoties. Karel is aan het woord als liefhebbende vader, bezorgde echtgenoot, als diepgelovige, als fiere Vlaming en als plaatselijke oorlogsverslaggever. Er bestaan minstens twee

met de hand geschreven versies van het oorlogsdagboek van Karel Balduck. Die verschillen licht in aantal bladzijden, nummering, tekst en illustraties.

Ik heb ze in één verhaal verwerkt. Zijn dagboek begint op 4 augustus 1914. Over de periode die daaraan voorafgaat, heb ik informatie gevonden in zijn 'Boek 1 Merckem, Groot Boek', een ander boek van Karel Balduck over de periode 1895-1914. Om de leesbaarheid te bevorderen heb ik een aantal woorden en zinnen lichtjes aangepast en in hedendaags Nederlands vertaald. Waar mogelijk, heb ik de soms zo ontroerende woorden en zinnen van Karel Balduck bewaard.

Ann Driessen

WIE IS KAREL BALDUCK?

Wie is die man die zijn oorlogsbelevissen in een schriftje van 150 bladzijden heeft neergeschreven? Karel Lodewijk Balduck. Hij is geboren op 25 september 1862 in Grammene. Hij studeert voor onderwijzer aan de katholieke normaalschool in Torhout. Hij trouwt op 21 januari 1895 met Flavie Louwaeye. Flavie Cornelia Louwaeye is geboren op 6 augustus 1870 in Noordschote.

Karel en Flavie rond 1930

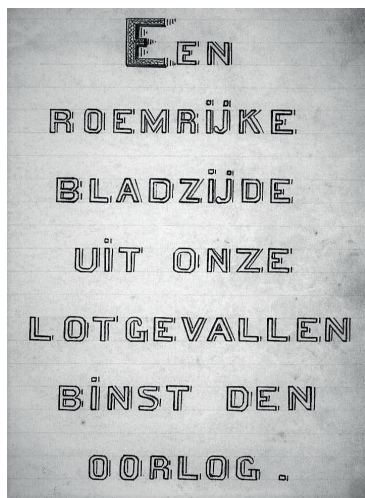
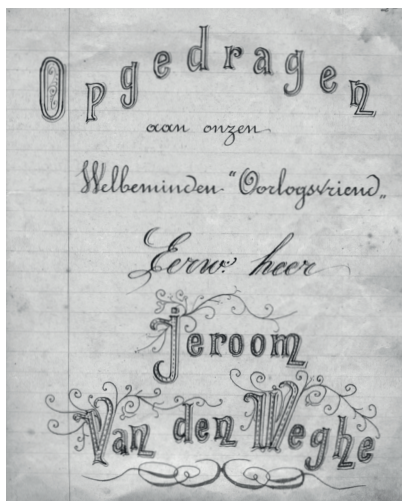
Karel en Flavie hebben zeven kinderen: **Anna** Maria (Merkem, 12-11-1896), **Maria** Anna (Merkem, 7-10-1897), **Oliva** (Merkem, 22-8-1899), **Jozef** (Merkem, 2-11-1900), **Michel** (Merkem, 26-9-1903), **Paula** (Merkem, 2-5-1906) en **Bertha** (Merkem, 24-10-1909)

Karel Balduck is tussen 1884 en 1889, hulponderwijzer en onderkoster in Jonkershove en van 1889 tot 1893, hulponderwijzer en koster in Noordschote.

In 1893 wordt hij koster in Merkem. Hij is er horlogemaker-juwelier en heeft een winkel. Zijn echtgenote Flavie staat in de winkel terwijl hij uurwerken herstelt. In 1914, als de oorlog uitbreekt, woont het gezin Balduck in de Couterstraat 38 in Merkem. Merkem telt dan ongeveer 3.630 inwoners.

Karel Balduck is ook schatbewaarder, secretaris en bestuurder van de bloeiende fietsclub 'De Arend'. Karel Steyaert, alias Mac Bolle alias Karel Van Wijnendaele (1882- 1961), de pionier van de Vlaamse sportpers, is zijn boezemvriend.

De titel van zijn dagboek luidt:

De eerste bladzijden uit het oorlogsdagboek